

הצעה לסדר בנושא כניסת עמותות דת וזהות יהודית לבתי ספר וגנים ממלכתיים ברמת השרון.

בספטמבר 2017, לפני 3 שנים בדיוק, קיבלה מועצת העיר רמת השרון, פה אחד, החלטה חשובה בעקבות הצעת החלטה של חברי המועצה עידן למדן וגיא קלנר. ההחלטה הביעה התנגדות של המועצה למגמת ההדתה במערכת החינוך בישראל. עקרי ההחלטה כללו:

1. הפסקת שיתוף הפעולה עם מרכז זהות בניהול הגרעין התורני של רמת השרון.
2. בחירת תכנים ותוכניות לימוד שאין בהם הדתה.
3. פניה למנהלות ומנהלי בתי הספר להבטיח שתכנים בנושאי יהדות ותרבות ישראלית יהיו ברוח החינוך הממלכתי ויועברו ע"י צוות ההוראה הקבוע בלבד.
4. בקשה ממנהלי ומנהלות בתי הספר לא לשתף פעולה עם גופים המצהירים כי בכוונתם לשנות את אופייה של רמת השרון.
5. תוכן חיצוני למערכת החינוך יוכנס רק בתיאום עם ההורים.

ההצעה לסדר הייתה מדויקת והולמת לאותה תקופה, אך מאז רבות השתנה.

משרד החינוך ביטל את "המטה ליישום דו"ח ועדת שנהר" – גוף מקצועי שחלק מתפקידו היה לוודא כי יהדות בחינוך הממלכתי תילמד מתוך ראייה פלורליסטית וביקורתית, תוך הצגת מגוון תפיסות ופרשנויות ותוך מתן דגש על ערכים אוניברסליים. ועדת שנהר גם הדגישה את הצורך לפעול לכך שאלו שמלמדים יהדות במוסדות חינוך ממלכתיים יבואו מתוך הציבור שאליו משתייכים רוב תלמידי החינוך הממלכתי.

הפיקוח על נושאים אלו הועבר ל"אגף לתרבות יהודית" שבראשו עומד רב אורתודוקסי והאגף כולו הועבר על ידי הממשלה הנוכחית ממשרד החינוך אל המשרד להשכלה גבוהה ומשאבי המים.

ב-2018, 40 מתוך 48 הארגונים שקיבלו אישור להוראת יהדות בבתי ספר ממלכתיים מ"האגף לתרבות יהודית" היו עמותות מזרם היהדות האורתודוקסי שאינן עומדות בקריטריונים של דו"ח ועדת שנהר. בין גופים אלה אפשר למצוא גרעינים תורניים, עמותות המצהירות על מחויבות להפצת תרבות תורנית, ארגוני חב"ד השואפים להפיץ את תורת החסידות בקרב ילדים חילוניים, ועוד.

בנוסף לכל זה, באישון ליל, ערב פיזור הכנסת ה-21, ב-30/5/2019, ביטל משרד החינוך את ההוראה (שהייתה גם חלק מהחלטת מועצת העיר מ 2017) המחייבת את בתי הספר הממלכתיים ליידע בכתב הורי תלמידים על פעילות של עמותות דתיות בנושאי יהדות בבתי הספר. מאז, יידוע ההורים איננו חובה עוד.

חשוב לציין לשבח את אגף החינוך ואת מנהלות הגנים ובתי הספר הממלכתיים בעירנו אשר למיטב ידיעתנו לא הכניסו עמותות חיצוניות לעסוק בנושאי יהדות מאז קיץ 2017. אולם, בהיעדר פיקוח מצד משרד החינוך שחדל לחלוטין מלהגן על תלמידי בתי הספר הממלכתיים מפני הדתה באמצעות עמותות

חיצוניות, ולאור המצב החדש בו אנו נמצאים גם בתקופת הקורונה, ראוי שמועצת העיר הנוכחית תבהיר אף היא את עמדתה, ותצא כעת בקריאה חוזרת **לכל מנהלות מוסדות החינוך הממלכתיים בעיר**, על מנת להבטיח שמערכת החינוך לא תאפשר ללמד את ילדנו, מאחורי גבינו, יהדות אחרת מהיהדות שלנו.

אנו מציעים כי מועצת העיר תצא בקריאה לכל **מנהלות מוסדות החינוך הממלכתיים בעיר** ברוח זו:

1. עד אשר תוחזר השקיפות בחובת נהלי הדיווח של מנהלים ומנהלות כלפי הורים, ועד אשר תחזיר הממשלה לפעולה מנגנון המקפיד על יישום המלצות ועדת שנהר, אל תתירו כניסת תכניות לימוד חיצוניות או עמותות חיצוניות העוסקות ביהדות לבתי הספר והגנים הממלכתיים של רמת השרון, לא בנוכחות פיזית ולא באופן מתקשב.
2. וודאו כי כל עיסוק בתחום זהות ותרבות יהודית יבוצע על ידי צוות ההוראה הקבוע בלבד. לא על ידי מדריכים חיצוניים, לא על-ידי מורים ומורות מחליפים ולא על ידי עוזרי ועוזרות הוראה שהוכשרו בחופזה.
3. למדו את ילדינו, בהתאם לרוח ועדת שנהר, ערכי יהדות מתוך ראייה פלורליסטית וביקורתית, תוך הצגת מגוון תפיסות ופרשנויות ודגש על ערכים אוניברסליים כמו שוויון, חופש דת ואי כפיה, אי הפלייה על רקע דת, צבע עור, מין או העדפה מינית, ומתוך כבוד לערכיהם ומנהגיהם של תלמידיכם החילוניים ושל משפחותיהם.

חתומים

צחי שריב, באצ'י אלקובי, רוני בלקין, גיא קלנר, עידן למדן, נטע זיו, ירון גדות